

HERBARIUM

Werkblad met instructie

Inleiding

Een herbarium is een verzameling van gedroogde planten.

Het doel van het maken van een herbarium is dat je een aantal planten, dat veel in onze omgeving voorkomen leert kennen. Een ander doel is dat je voor je zelf een mooie bundel hebt van planten die je zelf verder kan aanvullen.

Een deel van deze planten (10) moet je op de wandelroute in Masiduri gaan verzamelen en drogen. Je maakt daar een herbarium van.

In de bijlage heb je een plantenlijst met foto's.



Met het verzamelde materiaal ga je een aantal bladeren, vruchten en/of zaadjes van de vruchten, bloemen en takjes van de planten verzamelen.

Je gaat de namen van deze planten opschrijven en de plek waar ze voorkomen beschrijven.

Hieronder staan aanwijzingen over hoe je moet verzamelen en hoe je de verzamelde planten het beste kunt drogen en opplakken.

Wat heb je nodig? (benodigdheden)

- Werkblad met instructies en de opdrachten
- Bijlage met een plantenlijst en de foto's daarvan
- Geperst houten platen en touw
- A4 papier/ karton
- Lijm
- Pen en potlood
- Plastic boterham zakje met sluiting
- Schrift/klipbord met schrijfpapier
- Fotocamera
- Verschillende kleuren verf



Hoe maak je een Herbarium?

Stap 1. Verzamelen: Je heb je klipbord nodig met je werkbladen en je opdrachten. Verder heb je de boterhamzakjes nodig.

Verzamel twee bladeren van 10 verschillende planten. Als de plant bloemen heeft dan verzamel je ook de bloem en de vrucht. De verzamelende delen van de plant doe je in de boterhamzakjes die je gekregen hebt. We gaan deze keer geen grassoorten verzamelen.

Stap 2: Bij het verzamelen noteer je de kenmerken van de plantsoort. Dat doe je aan de hand van het beantwoorden van deze vragen op je werkblad.

1. Geef aan op je werkblad. Is de plant een

- A struik
- B boom
- C cactus
- D klimplant

2. Heeft de plant doornen of geen doornen?
3. Wat voor soort bladeren heeft de plant? Gebruik hiervoor de bijlage: 'Botanische termen'.
4. Heeft de plant samengestelde bladeren of enkelvoudige bladeren?
5. Wat voor soort en kleur bloemen heeft de plant? Gebruik hiervoor de bijlage 'Botanische termen'.
6. Welke kleur heeft de boomstam of de stengel?
7. Wat voor soort vrucht heeft de plant? (peul, bes) .Wat is de vorm en kleur van het vrucht? (bolvormig, plat, gekromd, glad, ruw, langwerpig).
Let op: Heeft de plant geen vrucht dan schrijf je dat ook op je blad.
8. Waar bevindt deze plantsoort zich? Beschrijf de bodem waarop de plant groeit.
 - Noteer altijd:
 - de datum: d.w.z. wanneer je de plant gevonden hebt.
 - Voor een nauwkeurige beschrijving van de vindplaats moet je letten op:
 - Groeit de plant in het licht of juist in de schaduw, op een droge of vochtige plek? Groeit de plant op andere planten?
 - Is de bodem rotsachtig, droog of juist een zandbodem.
 - Hoe hoog de plant is in vergelijking met de planten eromheen.
 - Welke andere planten staan vlakbij de plant.
 - Valt de plant op of juist niet.
 - Staan er veel van dezelfde soort bij elkaar?
 - Staat de plant aan het begin van de route, ergens midden of aan het eind van de route?
 - Staat de plant in de rooi, langs de rooi, bij de dammen of ergens op de heuvels?
 - Eventuele bijzonderheden die je bij het verzamelen opgevallen zijn.
9. Waarvoor wordt deze plant gebruikt? Wordt deze plant gebruikt als medicijn? Zo ja, waarvoor? Gebruik hiervoor de informatie over Medicinale Planten.

Stap 3: Determineren (beschrijven): bij aankomst op het verblijf.

Controleer in de gegeven bijlage met plantensoorten, of je de planten juist hebt beschreven. Zoek de naam van de plant op en ook de familie waartoe dat plant behoort. Extra informatie is altijd mooi meegenomen voor je herbarium.

Stap 4: Het bij elkaar brengen van het materiaal. Wat je nu gaat doen is 10 planten in een boekje brengen dat je zelf gaat maken. Hiervoor krijg materiaal, geperst karton, lijm, plakpapier, verf enz.

1. Drogen: dit gebeurt pas in een later stadium.

2. Plakken (Thuisopdracht)

- Plak de verzamelde onderdelen van elk van de plantsoorten op een papier met plakpapier. (zie voorbeeld).
- Gebruik altijd per plant één bladzijde van de grootte van het kaft. Let op de grote van het kaft!
- Plak de plant aan de linkerkant van het papier en beschrijf de plant aan de rechterkant van het papier. (zie voorbeeld)
- Zorg ervoor dat alles er netjes uit ziet en alles mooi vlak ligt.
- De gegevens van de plant worden netjes opgeschreven. Let op: het moet duidelijk leesbaar zijn voor iedereen!
- Vermeld in de volgende gegevens bij de plant:
 - de naam,
 - de vindplaats,
 - de datum (dag/maand/jaar),
 - een korte omschrijving van de vindplaats
- Maak de losse vellen met planten aan elkaar en doe ze in een map,
- Nummer de bladzijden,
- Je maakt een voorpagina en een inhoudsopgave.

Stap 5: Het voorkaft van je herbariumboekje

De voorkant van je herbariumboekje is natuurlijk erg bijzonder. Iedereen zou graag je herbariumboekje willen bekijken als je voorkaft er aantrekkelijk uit ziet.

- Maak een mooi voorkaft. Je kunt hiervoor kleine bladeren, takjes, zand, kleine steentjes zorg wel dat dit niet te zwaar weegt), zaadjes, bloemen gebruiken. Maak er een bijzonder kunstwerk van, door ze op te plakken,
- Schrijf je naam op de voorkant van je boekje en bind nu alle bladzijden van het boekje aan elkaar met touw,
- Je boekje is nu klaar.

Tot slot:

Bij de beoordeling van het herbarium wordt er gelet op:

- Het aantal planten moet 10 zijn,
- De planten zijn juist benoemd en beschreven,
- Beschrijvingen van de vindplaatsen,
- De ordening van de plant moet correct zijn (familiennaam en soortnaam),
- De verzorging van de bijschriften en de bladindeling,
- Er wordt dus gelet op inhoud en verzorging,
- Een creatief en verzorgd knutselwerk op het kaft.